

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Київський національний університет культури і мистецтв
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Донецький національний університет імені Василя Стуса
Національний університет «Львівська політехніка»
Національний університет «Одеська політехніка»
Маріупольський державний університет
Національна спілка документознавців України**

КУЛЬТУРА, ІНФОРМАЦІЯ, КОМУНІКАЦІЯ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ДІАЛОГ

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю*

9–10 квітня 2026 р.

Київ 2026

Культура, інформація, комунікація: міждисциплінарний діалог : матеріали II Всеукр. наук. конф. з міжнар. участю / М-во культ. України ; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. (Київ, 9–10 квітня 2026 р.). Київ : НАКККіМ, 2026. 319 с.

Збірник тез об'єднує результати досліджень учених, фахівців і практиків з різних галузей гуманітарного знання, що розкривають багатовимірні аспекти взаємодії культури, інформації та комунікації в умовах цифрової трансформації суспільства. Матеріали згруповано за тематичними секціями, що охоплюють широкий спектр проблем: розвиток бібліотечної, інформаційної та архівної справи; новітні тенденції у сфері медіа й комунікації; документознавчі студії; інновації в інформаційних технологіях; менеджмент культурних і креативних індустрій; культурологічні виклики цифрової доби; роль культури в освітньому процесі; соціокультурні трансформації в умовах глобальних і локальних викликів; сучасні підходи до артменеджменту; міждисциплінарні студії мистецтва та культурної спадщини.

Збірник стане в пригоді науковцям, викладачам, здобувачам освіти, культурним менеджерам, архівістам, бібліотекарям, а також усім, хто цікавиться проблематикою гуманітарного розвитку в сучасному світі.

Редакційна колегія

Марченко Валерій Віталійович, ректор Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, професор, доктор філософії, кандидат мистецтвознавства, заслужений діяч мистецтв України (голова редколегії)

Степаненко Людмила Михайлівна, перший проректор з науково-педагогічної роботи Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, доктор педагогічних наук, доцент

Денисюк Жанна Захарівна, проректор з наукової роботи та міжнародних зв'язків Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, доктор культурології, доцент

Добровольська Вікторія Василівна, в.о. завідувача кафедри артменеджменту та інформаційних технологій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, доктор наук з соціальних комунікацій, професор

Ткаченко Наталія Вячеславівна, доцент кафедри артменеджменту та інформаційних технологій Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, доктор філософії з інформаційної, бібліотечної та архівної справи

Бугайова Оксана Іванівна, начальник відділу наукової та редакційно-видавничої діяльності Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, кандидат філологічних наук

*Рекомендовано до друку на засіданні Вченої ради
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
(протокол від 27.04.2026 № 9)*

**Позиція авторів може не збігатися з позицією редакційної колегії збірника.
Автори несуть повну відповідальність за викладений матеріал.**

<i>Садовенко С. М.</i>	Пісенний фольклор у музичному мистецтві: взаємопроникнення жанрів, поетика, стильовий діапазон280
<i>Матушенко В. Б.</i>	Театралізовані видовища періоду Київської Русі282
<i>Мардарова І. К., Гуданич Н. М.</i>	Культурні проекти як засіб неформальної освіти молоді в умовах цифровізації285
<i>Погребняк Г. П., Грановська В. О.</i>	Культура педагогічної діяльності театрального режисера288
<i>Носенко О. В.</i>	Міжнародний досвід викладання імерсивного аудіо в закладах вищої освіти290
<i>Воронова Г. В.</i>	Освітнє середовище як простір культурної соціалізації особистості292
<i>Туріна О. А.</i>	Скрипкове виконавство як форма художньої комунікації293
<i>Мішин М. М.</i>	Управлінські механізми забезпечення розвитку творчого потенціалу дитини в закладах позашкільної освіти295
<i>Швець А. Р.</i>	Організація благодійних музичних ініціатив у воєнний час: виклики та можливості298
<i>Safonowa I.</i>	Ukrainisches Kulturelles Trauma als Faktor der Nationalen Konversion [Українська культурна травма як фактор національного навернення]299

АРТМЕНЕДЖМЕНТ ТА ІННОВАЦІЇ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ В УПРАВЛІННІ ТА АДМІНІСТРУВАННІ

<i>Воробйова Н. П.</i>	Управління змінами як першочергове завдання менеджменту організації303
<i>Akimov D., Vakulenko Yu., Kornienko V.</i>	Fine Art Marketing and Expertise Strategies at Global art Auctions: a Comparative Analysis of the New York, London, Paris Hubs [Стратегії маркетингу та експертизи виробництва на світових аукціонах мистецтва: порівняльний аналіз центрів Нью-Йорка, Лондона та Парижа]....304
<i>Калантаєвська О. О., Левченко Я. В.</i>	Упровадження штучного інтелекту в менеджмент незалежного музичного артиста як засобу підвищення операційної ефективності307
<i>Шевченко Н. Л.</i>	Менеджмент культурних маршрутів як чинник збереження регіональної спадщини та розвитку громад309
<i>Сергійчик К. В.</i>	The Role of Book Festivals in the Formation of National Identity and Cultural Diplomacy [Роль книжкових фестивалів у формуванні національної ідентичності та культурній дипломатії]311
<i>Жила М. Л.</i>	Посилення соціокультурного потенціалу туристичних дестинацій шляхом диверсифікації рекреаційних послуг313
<i>Бас О. І.</i>	Сутність брендингу: бренд як його центральний елемент316
<i>Воронова Д. Є.</i>	Правові засади артменеджменту в системі культурної політики317

Культура як чинник формування освітнього середовища: стратегії, технології, практики

вимагали якогось відступного чи могорича. Взагалі, це свято закінчувалось дуже весело і всі селяни повинні були тричі пробачати одне одного за погані вчинки в минулому чи майбутньому.

Підводячи підсумки, можна сказати, що язичницькі традиції в певній мірі збереглися до наших часів та знайшли своє застосування в прикладному мистецтві та фольклорі. Практично до наших днів дійшли деякі обряди та ритуали, змови і заклинання, прислів'я та приказки, загадки, які часто зберігають сліди древніх магічних уявлень, обрядові пісні, пов'язані з язичницьким хліборобським календарем, весільні пісні та похоронні плачі. З далеким язичницьким минулим пов'язано і походження казок, билин.

Незважаючи на те, що з моменту хрещення Київської Русі пройшло вже 1038 років, але в багатьох місцевостях України збереглися древні обряди, звичаї, ритуали, без яких сучасні українці не уявляють свого життя [4, с.42].

Роль хрещення Київської Русі для подальшого розвитку культури і мистецтва, в тому числі режисури масово-розважальних програм і свят полягає в тому, що язичницька спадщина і висока культура країн християнства – два джерела, що забезпечили розвиток слов'янського світу. Поєднання настільки несхожих релігій призвело до того, що християнство у слов'ян збагатилося багатьма рисами, невідомими Західній Європі, а від язичництва збереглися лише найбільш поетичні міфи і образи.

Список використаних джерел

1. Бабенко Н.Б. Дозвілля сім'ї: теоретичні та емпіричні аспекти. Київ: ДАКККіМ, 2001. 157 с.
2. Вовкун В. В. Мистецтво режисури масових видовищ: підручник для здобувачів вищої освіти спеціальності 026 Сценічне мистецтво: друге видання з доповненнями. Київ: НАКККіМ, 2020. 364 с.
3. Грушевський М. С. Історія України-Русі: у 10 т., 13 кн. Київ: Наукова думка, 1993. 189 с.
4. Матушенко В.Б. Розвиток естрадного мистецтва: підручник. Київ: НАКККіМ, 2016. 200 с.
5. Скуратівський В.Т. Дідух. Свята українського народу. Київ: Освіта, 1995. 272 с.

*Мардарова Ірина Костянтинівна,
кандидатка педагогічних наук, доцентка,
доцентка кафедри дошкільної педагогіки*

Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса

*Гуданич Наталія Миколаївна,
докторка філософії, старша викладачка кафедри дошкільної педагогіки
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса*

КУЛЬТУРНІ ПРОЄКТИ ЯК ЗАСІБ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ МОЛОДІ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Сучасне суспільство характеризується стрімким розвитком цифрових технологій, що трансформують усі сфери життя, зокрема освіту [3, с. 259]. Традиційна система освіти дедалі частіше доповнюється неформальними формами освіти, які забезпечують гнучкість, доступність і практичну спрямованість. Культурні проєкти виступають важливим інструментом залучення молоді до освітнього процесу поза межами формальної освіти. Неформальна освіта сприяє розвитку особистісного потенціалу молоді, формуванню критичного мислення, комунікативних навичок та креативності. Особливого значення набувають культурні проєкти, які поєднують мистецтво, творчість і сучасні цифрові інструменти [2, с. 137].

Цифровізація відкриває нові можливості для реалізації культурних проєктів, роблячи їх більш доступними та масштабними. Використання цифрових платформ, соціальних мереж,

Культура як чинник формування освітнього середовища: стратегії, технології, практики

онлайн-інструментів дозволяє: залучати ширшу аудиторію; створювати інтерактивний контент; організовувати дистанційні заходи; забезпечувати міжкультурну комунікацію. Цифрові технології також сприяють розвитку медіаграмотності молоді, що є важливою складовою сучасної освіти [4, с. 24]. Участь у культурних проєктах сприяє формуванню ключових компетентностей ХХІ століття, зокрема: критичного мислення – через аналіз культурних явищ; креативності – у процесі створення власного контенту; командної роботи – під час реалізації спільних ініціатив; цифрової грамотності – через використання сучасних технологій; громадянської активності – через участь у соціально значущих проєктах [2, с. 137]. Культурні проєкти виступають ефективним інструментом комплексного розвитку молоді [1, с. 326].

У контексті цифровізації особливої актуальності набуває розробка та реалізація різноманітних культурних проєктів, що поєднують творчість і сучасні технології [6, с. 320]. Зокрема, перспективним напрямом є створення онлайн-музеїв молодіжної культури – цифрових платформ, на яких молодь може презентувати власні творчі роботи, зокрема фотографії, відео та тексти, тим самим формуючи відкритий культурний простір для самовираження. Прикладом такого заходу може бути проєкт «Digital Youth Art Museum» або «Віртуальна галерея молодіжного мистецтва», що об'єднує роботи учасників у єдиному онлайн-просторі. Не менш важливими є цифрові артрезиденції, які функціонують як онлайн-програми для молодих митців і забезпечують можливості для співпраці, обміну досвідом та спільної творчої діяльності незалежно від географічних меж. Серед можливих назв таких ініціатив – «ArtConnect Online Residency», «Creative Hub Digital» або «Мистецька онлайн-резиденція Без кордонів». Активно розвиваються подкаст-проєкти, присвячені культурі та мистецтву, які дозволяють поширювати знання у доступному аудіоформаті та залучати широку аудиторію до обговорення актуальних тем. Доцільними назвами для таких проєктів можуть бути «Культурний голос», «ArtTalk: мистецтво сьогодні», «Говорить культура» або «Creative Waves Podcast».

Важливим напрямом також є медіапроєкти, спрямовані на популяризацію локальної культури, зокрема через ведення блогів, YouTube-каналів або сторінок у соціальних мережах. Вони не лише поширюють знання про культурну спадщину, а й формують у молоді почуття ідентичності та причетності до своєї спільноти. Прикладами назв таких ініціатив можуть бути «Код міста», «Локальна історія онлайн», «Моя культура: digital-проєкт», «Heritage Stories UA» або «Культурний щоденник регіону». Окрему увагу варто приділити віртуальним екскурсіям і культурним турам, що передбачають створення інтерактивних маршрутів із використанням технологій віртуальної та доповненої реальності. Такі проєкти сприяють глибшому зануренню в культурний контекст і розширюють доступ до культурної спадщини. Серед можливих назв подібних заходів – «Virtual Culture Trip», «Мандрівка крізь час VR», «Discover Ukraine 360°», «AR-екскурсії: оживаюча історія» або «Цифрові маршрути спадщини».

Варто також відзначити значення інтерактивних освітніх платформ із елементами гейміфікації, які передбачають використання ігрових механік для вивчення культури та мистецтва. Такі платформи підвищують мотивацію до навчання та роблять освітній процес більш захопливим і доступним для молоді. Прикладами можливих назв подібних проєктів є «Culture Quest», «ArtGame Lab», «Мистецький квест онлайн», «Play&Learn Culture» або «Гейміфікована академія культури». Крім того, ефективним інструментом неформальної освіти є освітні культурні марафони або челенджі – онлайн-заходи, що поєднують навчання і творчість та мотивують молодь до активної участі через елементи змагання та самовираження. Серед можливих назв таких ініціатив можна запропонувати «7 днів мистецтва», «Creative Challenge Week», «Art Marathon Online», «Культурний челендж: твори і досліджуй» або «Digital Art Sprint». Паралельно з цим розвиваються кіно- та театральні онлайн-лабораторії, у межах яких учасники мають змогу створювати короткометражні фільми або театральні постановки, використовуючи цифрові інструменти. Доцільними назвами для таких проєктів можуть бути «FilmLab Online», «Digital Theatre Studio», «КіноLAB: від ідеї до екрана», «Он-

лайн-театральна майстерня» або «Creative Stage Digital».

Культурні проекти в умовах цифровізації є потужним засобом неформальної освіти молоді, що поєднує освітній, творчий і соціокультурний потенціал. Вони не лише сприяють розвитку ключових компетентностей, таких як критичне мислення, креативність, комунікаційні навички та цифрова грамотність, але й формують у молоді активну громадянську позицію, здатність до самореалізації та адаптації в умовах швидких суспільних змін. Залучення молоді до культурних ініціатив у цифровому середовищі підвищує рівень її участі у культурному житті, сприяє збереженню та популяризації культурної спадщини, а також формує почуття ідентичності та приналежності до спільноти. Водночас інтеграція освітніх і творчих процесів у межах таких проектів забезпечує більш глибоке й практично орієнтоване засвоєння знань.

Цифрові технології значно розширюють можливості реалізації культурних проектів, забезпечуючи їхню доступність для широкої аудиторії незалежно від місця проживання, а також відкриваючи нові формати взаємодії – від онлайн-платформ і соціальних мереж до використання технологій віртуальної та доповненої реальності, що своєю чергою, сприяє інноваційності освітніх практик і підвищує їх ефективність. Важливо підкреслити, що культурні проекти в умовах цифровізації створюють сприятливе середовище для міжкультурного діалогу, обміну досвідом та розвитку глобального мислення молоді. Вони виступають платформою для налагодження партнерств між освітніми установами, культурними інституціями та громадськими організаціями.

Список використаних джерел

1. Комар В. О. Мистецькі проекти в контексті трансформації культурно-креативних індустрій в Україні першої чверті XXI століття: культурологічні аспекти концептуалізації. *Культурологічний альманах*. 2025. Вип. 1 (13) С. 326–336. DOI <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2025.1.37>
2. Комарніцька О. В. Сутність і різновиди проектів у сфері культури. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал*. 2024. № 1. С. 137–143. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2024.302048>
3. Листопад О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та їх інтеграція в освітню практику: історичний контекст і сучасні тенденції. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2025. Вип. 2. № 58. С. 259–272. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2025-2-58-259-272>
4. Листопад О. А., Мардарова І. К., Листопад Н. Л. Особливості застосування мультимедійних технологій в процесі формування цифрової культури здобувачів вищої і фахової передвищої освіти. *Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки*. 2024. Вип. 4 (56). С. 24–33. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-3-56-24-33>
5. Упровадження STEM-освіти в умовах інтеграції формальної і неформальної освіти обдарованих учнів: методичні рекомендації / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, І. А. Сліпухіна, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2019. 80 с.
6. Lystopad O, Mardarova I., Kniazheva I, Kudriavtseva O. Formation of the Operational Skills of Using Information and Communication Technologies in the Professional Activity of a Future Pedagogue. *Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on CALL Number 9*. July 2023 P. 320–339. DOI: <https://dx.doi.org/10.24093/awej/call9.22>

Наукове видання

КУЛЬТУРА, ІНФОРМАЦІЯ, КОМУНІКАЦІЯ: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ДІАЛОГ

*Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю*

Підп. до друку 27.04.2026. Формат 60x84 ¹/₁₆.
Обл.-видав. арк. 18,72. Умов. друк. арк. 23,05

Видавець і виготовлювач

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
вул. Лаврська, 9, Київ, 01015

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
ДК № 3953 від 12.01.2011